

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมุ่งที่จะศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมศิลปะ สำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับเป้าหมาย นโยบายการส่งเสริมสนับสนุน และการวางแผนการจัดกิจกรรมศิลปะในด้าน เนื้อหากิจกรรมศิลปะ การจัดกิจกรรมศิลปะ การวัดและประเมินผล

ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 77 โรงเรียน ในทุกเขตการศึกษาและกรุงเทพมหานคร

จำนวนผู้บริหารทั้งหมด 77 คน

จำนวนครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา 836 คน

1. การเลือกประชากรและตัวอย่างประชากร

1.1 แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา

1.2 การเลือกผู้บริหาร ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามวัตถุประสงค์ โดยยึดตำแหน่งที่ในการปฏิบัติงานเป็นหลัก คือ เป็นผู้บริหารซึ่งทำหน้าที่ด้านอนุบาลศึกษา จำนวนทั้งหมด 77 คน

1.3 การเลือกครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษาทั้งหมด 836 คน ในทุกเขตการศึกษาและกรุงเทพมหานคร โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane อ้างถึงใน ประคอง วรรณสุต, 2530) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด 836 คน

e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้
0.05

ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา จำนวน 271 คน นำมาหาตัวอย่างประชากร เป็นรายโรงเรียน โดยการเทียบสัดส่วนจากกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา จำนวน 271 คน แล้วใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร 77 คน ครูผู้สอนชั้นอนุบาลรวมทั้งสิ้น 348 คน รายละเอียดในตาราง ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลที่เป็นประชากร
และตัวอย่างประชากรในแต่ละเขตการศึกษา

เขตการศึกษา	จำนวนโรงเรียน ทั้งหมด	ผู้บริหารโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนครูผู้สอน ชั้นอนุบาลทั้งหมด	ครูผู้สอนชั้นอนุบาล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
1	5	5	52	17
2	4	4	38	12
3	5	5	46	15
4	5	5	41	13
5	6	6	57	18
6	7	7	80	26
7	9	9	93	30
8	8	8	80	26
9	5	5	54	18
10	7	7	91	30
11	5	5	60	19
12	7	7	90	29
กรุงเทพมหานคร	4	4	54	18
รวม	77	77	836	271

สถิติขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สูตรการหาค่าร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ที่เลือกตอบแต่ละข้อ}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}} \times 100$$

2. สูตรการหาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{x} แทนค่าเฉลี่ย

\sum แทน ผลรวม

f แทน ความถี่

x แทน ค่าของคะแนน

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3. สูตรการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f แทน ความถี่

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

x แทน ค่าของคะแนน

(ประคอง วรรณสูตร, 2528)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งสิ้น จำนวน 3 ชุด คือ

(1) แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล จำนวน 1 ชุด

- (2) แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา จำนวน 1 ชุด
 (3) แบบสังเกตการจัดกิจกรรมศิลปะชั้นอนุบาลศึกษา จำนวน 1 ชุด

1.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล

เนื้อหาในแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) และคำถามปลายเปิด (open - ended)

ตอนที่ 2 เป้าหมายและนโยบายในการจัดกิจกรรมศิลปะ การส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมศิลปะ สำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นแบบเลือกตอบ (multiple Choice) และคำถามปลายเปิด (open - ended)

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมศิลปะ เกี่ยวกับ การเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ บุคลากร ตัวนักเรียนเป็นแบบ ประเมินค่า (rating scale)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น ความต้องการ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นแบบเลือกตอบ (multiple Choice) และคำถามปลายเปิด (open - ended)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตสภาพการจัดกิจกรรม ศิลปะด้านสภาพห้องเรียนโดยทั่วไป สภาพการจัดกิจกรรมศิลปะ การวัดและประเมินผลกิจกรรม ศิลปะ

1.2 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนชั้นอนุบาล

เนื้อหากิจกรรมศิลปะในแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (multiple Choice)

ตอนที่ 2 ลักษณะของกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียน อนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ แยกเป็น การวางแผนด้านศิลปะ

ด้านเนื้อหากิจกรรมศิลปะ ด้านการจัดกิจกรรมศิลปะ ด้านการวัดและประเมินผลศิลปะเป็นแบบเลือกตอบ (multiple Choice) และคำถามปลายเปิด (open - ended)

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมศิลปะ เกี่ยวกับการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ บุคลากร และตัวนักเรียนเป็นแบบประเมินค่า (rating scale)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น ความต้องการ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นแบบปลายเปิด (open - ended)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตสภาพการจัดกิจกรรมศิลปะด้านสภาพห้องเรียนโดยทั่วไป สภาพการจัดกิจกรรมศิลปะการวัดและประเมินผลกิจกรรมศิลปะ

1.3 แบบสังเกตการจัดกิจกรรมศิลปะ

แบบสังเกตการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาล โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เพื่อนำไปใช้กับครูผู้สอนชั้นอนุบาล

การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างแบบสอบถามดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ศึกษาแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ศึกษาที่ให้อยู่ในโรงเรียนอนุบาลรวมทั้งตำรา เอกสาร บทความที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมศิลปะชั้นอนุบาลศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการสอนศิลปะชั้นอนุบาลศึกษา และระดับประถมศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามและแบบสังเกตฉบับร่าง โดยถูกต้องและครอบคลุมตามลักษณะ และโครงสร้างการจัดกิจกรรมศิลปะชั้นอนุบาลศึกษา ตามความเหมาะสมของภาษาและความสอดคล้องของข้อความในแบบสอบถามที่สร้างขึ้น

4. นำแบบสอบถามและแบบสังเกตไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไขและให้คำแนะนำ เพื่อความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

5. นำแบบสอบถามและแบบสังเกต มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
6. นำแบบสอบถามและแบบสังเกต ไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลที่ไม่ใช่ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นการตรวจสอบภาษาความหมายและเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจนและวิธีตอบ ประมวลข้อวิจารณ์และปัญหาจากผู้ตอบเพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
7. นำแบบสอบถามไปใช้กับประชากรและตัวอย่างประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา โรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในการตอบแบบสอบถาม การสังเกต และการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลตามโรงเรียนอนุบาลที่เป็นประชากรและตัวอย่างประชากร โดยมีหนังสือขอความร่วมมือแนบไปด้วย พร้อมด้วยของแถมฟรี เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนมาทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามครบ 100%
3. ผู้วิจัยนำแบบสังเกตการสอนไปสังเกตด้วยตนเอง จำนวน 8 โรงเรียน

วิเคราะห์ข้อมูลและเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากประชากรและตัวอย่างประชากรทั้งหมด 100% ไปคำนวณค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS (Statistical Package For Social Science) โดยหาค่าความถี่ร้อยละเป็นรายข้อ ทั้งจากแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา โดยหาค่าสถิติเป็นตอน ๆ เหมือนกันทุกฉบับดังนี้

2.1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

2.2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับเป้าหมายและนโยบายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมศิลปะการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และเสนอตารางประกอบคำบรรยาย

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วจัดอันดับค่าเฉลี่ยจากคะแนนแต่ละอันดับ และเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย ดังต่อไปนี้

มากที่สุด	เทียบกับ	5 คะแนน
มาก	เทียบกับ	4 คะแนน
น้อย	เทียบกับ	3 คะแนน
น้อยที่สุด	เทียบกับ	2 คะแนน
ไม่มีปัญหา	เทียบกับ	1 คะแนน

เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้วนำมาเปรียบเทียบกับอันดับโดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.56 ขึ้นไป ถือว่า มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.56 - 4.55 ถือว่า มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.56 - 3.55 ถือว่า น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.56 - 2.55 ถือว่า น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.55 ลงมา ถือว่า ไม่มีปัญหา

และเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ความต้องการ ข้อเสนอแนะ และแบบสังเกตในการจัดกิจกรรมศิลปะ สำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ วิเคราะห์ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย